

Internationell samverkan

5

Förslag till statens budget för 2019

Internationell samverkan

Innehållsförteckning

Tabellförteckning.....	4
Diagramförteckning	6
1 Förslag till riksdagsbeslut	7
2 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	9
2.1 Principer för utformningen av denna proposition	9
2.2 Omfattning.....	10
2.3 Utgiftsutveckling	11
2.4 Mål för utgiftsområdet.....	13
2.5 Resultatredovisning.....	13
2.5.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	13
2.5.2 Resultat.....	13
2.6 Budgetförslag.....	31
2.6.1 1:1 Avgifter till internationella organisationer.....	31
2.6.2 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet.....	31
2.6.3 1:3 Nordiskt samarbete	33
2.6.4 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet.....	34
2.6.5 1:5 Inspektionen för strategiska produkter	34
2.6.6 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	35
2.6.7 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut	36
2.6.8 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet	36
2.6.9 1:9 Svenska institutet.....	37
2.6.10 1:10 Information om Sverige i utlandet	37
2.6.11 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	38

Tabellförteckning

Tabell 1.1	Anslagsbelopp	7
Tabell 1.2	Beställningsbemyndiganden.....	8
Tabell 2.1	Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan....	11
Tabell 2.2	Härledning av ramnivån 2019–2021. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	12
Tabell 2.3	Ramnivå 2019 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 05 Internationell samverkan.....	12
Tabell 2.4	Andelen kostnader för de olika organisationerna av totalt utbetalat under anslag 1:1 Avgifter till internationella organisationer	14
Tabell 2.5	Det totala antalet utsända samt procentandel kvinnor och män i svenska bidrag till civila och militära krishanterings- och fredsfrämjande insatser.....	19
Tabell 2.6	Svenska bidrag i civila och militära krishantering- och fredsfrämjande insatser	20
Tabell 2.7	Nation Brands Index	28
Tabell 2.8	Svenska institutets stipendier.....	29
Tabell 2.9	SI:s ledarskapsprogram.....	29
Tabell 2.10	Anslagsutveckling 1:1 Avgifter till internationella organisationer	31
Tabell 2.11	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:1 Avgifter till internationella organisationer	31
Tabell 2.12	Anslagsutveckling 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	31
Tabell 2.13	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	32
Tabell 2.14	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	33
Tabell 2.15	1:3 Nordiskt samarbete	33
Tabell 2.16	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:3 Nordiskt samarbete...	33
Tabell 2.17	Anslagsutveckling 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	34
Tabell 2.18	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet.....	34
Tabell 2.19	Anslagsutveckling 1:5 Inspektionen för strategiska produkter.....	34
Tabell 2.20	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter.....	35
Tabell 2.21	Anslagsutveckling 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	35
Tabell 2.22	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning.....	36
Tabell 2.23	Anslagsutveckling 1:7 Bidrag till Stockholms internationella freds- och konfliktforskningsinstitut	36

Tabell 2.24	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut	36
Tabell 2.25	Anslagsutveckling 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet	36
Tabell 2.26	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet	37
Tabell 2.27	Anslagsutveckling 1:9 Svenska institutet.....	37
Tabell 2.28	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:9 Svenska institutet.....	37
Tabell 2.29	Anslagsutveckling 1:10 Information om Sverige i utlandet	37
Tabell 2.30	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:10 Information om Sverige i utlandet	38
Tabell 2.31	Anslagsutveckling 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	38
Tabell 2.32	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen.....	38
Tabell 2.33	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen.....	39

Diagramförteckning

Diagram 2.1	Antal väpnade konflikter i världen 1946–2016.....	17
Diagram 2.2	Antal artiklar där UI:s forskare och redaktörer har medverkat, 2013–2017.....	24
Diagram 2.3	Totalt antal visningar för artiklar etc. som producerats av sweden.ru i samverkan med externa aktörer	26

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen anvisar ramanslagen för budgetåret 2019 under utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt tabell 1.1. 2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 besluta om bidrag som inklusive	tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 679 554
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	193 151
1:3	Nordiskt samarbete	15 595
1:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	13 826
1:5	Inspektionen för strategiska produkter	43 844
1:6	Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	54 358
1:7	Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	28 402
1:8	Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	19 175
1:9	Svenska institutet	124 682
1:10	Information om Sverige i utlandet	15 475
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	174 215
Summa		2 362 277

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden*Tusental kronor*

Anslag		Beställnings- bemyndigande	Tidsperiod
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	50 000	2020–2021
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	145 500	2020–2027
Summa beställningsbemyndiganden under utgiftsområdet		195 500	

2 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

2.1 Principer för utformningen av denna proposition

Särskilda principer har tillämpats vid utformningen av denna proposition med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering. Bakgrunden till dessa redogörs närmare för i finansplanen (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.1).

Utgångspunkten för förslagen i denna proposition har varit den budget som riksdagen har beslutat för 2018 efter förslag i budgetpropositionen för 2018. Vidare har följande generella justeringar gjorts för utgiftsområdena:

- Anslag som används för förvaltnings- och investeringsändamål har pris- och löneomräknats på sedvanligt sätt. Anslag som avser regelstyrda transfereringssystem har justerats utifrån ändrad makroekonomisk utveckling liksom ändrade volymer (t.ex. antal personer som omfattas).
- Anslag har justerats till följd av beslutade lagar och förordningar, internationella avtal, civilrättsligt bindande avtal eller EU-rättsakter.
- Anslag har justerats med anledning av att riksdagen beslutat om flyttar av ändamål och verksamheter mellan utgiftsområden.

- Anslag har justerats om det krävts för att nödvändiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas.
- För att verksamhet som baseras på ett beställningsbemyndigande för kommande år ska ges förutsättningar att bedrivas i samma omfattning 2019–2021 har anslagsnivåerna för alla år justerats med hänsyn till nivån på beräknade infrianden av de ekonomiska åtagandena 2019.

De sedvanliga finansieringsprinciper som används vid beredningen av regeringens budgetförslag har i enlighet med ramverket för finanspolitiken tillämpats även när denna proposition tagits fram (skr. 2017/18:207, bet. 2017/18:FiU32, rskr. 2017/18:334).

Utöver förslag om anslag lämnar regeringen även nödvändiga förslag om beställningsbemyndiganden och andra finansiella befogenheter samt övriga förslag på finansmaktens område som kräver riksdagens ställningstagande inför det kommande budgetåret. Vid bedömningen av storleken på beställningsbemyndigandena har en prövning gjorts utifrån tidigare beslutade bemyndiganden och med hänsyn till de föreslagna anslagsnivåerna.

Endast sådana förändringar i förhållande till riksdagens ursprungliga budgetbeslut för 2018 som varit förenliga med vad som ovan angetts har föreslagits. Regeringens budgetförslag innebär i de allra flesta fall att den statliga verksamheten kan genomföras i samma omfattning som 2018. Vissa anslagsnivåer har blivit lägre än de

beräkningar regeringen tidigare redovisat för 2019, medan andra har blivit högre. Vid behov kan förslag till ändringar i budgeten lämnas under pågående budgetår.

Vilka konsekvenser för anslagsnivån som tillämpningen av principerna har fått redovisas under regeringens överväganden för respektive anslag. Tyngdpunkten i redovisningen är konsekvenserna för anslagsnivån 2019. I härledningstabellerna har det inte varit praktiskt möjligt att specificera nya beslut och överföringar på motsvarande sätt som gjordes i budgetpropositionen för 2018.

Regeringen redovisar på sedvanligt sätt beräkningar även för det andra och tredje tillkommande året efter budgetåret, dvs. för 2020 och 2021. Även dessa beräkningar baseras på de ovan angivna principerna. Regeringen har dock inte tillämpat principen om förlängning av anslagsnivån för 2018 för åren efter budgetåret, när det gäller reformer för vilka ett slutdatum angetts. För 2020 har reformer som planerats upphöra helt fr.o.m. 2019 eller 2020 tagits bort från beräknade anslagsnivåer. På motsvarande sätt har reformer som planerats upphöra helt fr.o.m. 2021 tagits bort från beräknade anslagsnivåer fr.o.m. det året.

De redovisade beräkningarna för 2020 och 2021 görs för att det ska vara möjligt att härleda de föreslagna preliminära utgiftsramarna för 2020 och 2021 till anslagen. Med hänsyn till att propositionen lämnas av en övergångsregering är de förutsättningar som dessa beräkningar bygger på mycket osäkra. Informationsvärdet av beräkningarna är därför begränsat.

I enlighet med kraven i budgetlagen (2011:203) lämnar regeringen i denna proposition en resultatredovisning i förhållande till de av riksdagen beslutade målen. Mot bakgrund av de ovan angivna principerna har dock regeringen avstått från att redovisa sina slutsatser av de presenterade resultaten. Regeringen har även avstått från att redovisa den framtida politiska inriktningen för utgiftsområdet. Vad som ska gälla för 2019 framgår av förslagen om anslag och övriga finansiella befogenheter samt av de ändamål som är kopplade till dessa.

2.2 Omfattning

Utgiftsområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer. Inom utgiftsområdet verkar två myndigheter: Inspektionen för strategiska produkter och Svenska institutet.

2.3 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan

<i>Miljoner kronor</i>	Utfall 2017	Budget 2018 ¹	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021
1:1 Avgifter till internationella organisationer	1 378	1 329	1 195	1 680	1 329	1 329
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	139	192	187	193	195	187
1:3 Nordiskt samarbete	13	46	45	16	14	14
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	3	14	11	14	14	14
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	34	43	42	44	44	45
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	45	54	54	54	54	50
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	25	28	28	28	28	28
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	17	19	19	19	19	19
1:9 Svenska institutet	120	124	121	125	126	126
1:10 Information om Sverige i utlandet	15	15	15	15	15	15
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	164	174	172	174	174	164
Totalt för utgiftsområde 05 Internationell samverkan	1 953	2 039	1 890	2 362	2 013	1 990

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

**Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2019–2021.
Utgiftsområde 5 Internationell samverkan**

Miljoner kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	2 009	2 009	2 009
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2	6	10
Beslut	351	-2	-29
Överföring till/från andra utgiftsområden			
Övrigt			
Ny ramnivå	2 362	2 013	1 990

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

**Tabell 2.3 Ramnivå 2019 realekonomiskt fördelad.
Utgiftsområde 05 Internationell samverkan**

Miljoner kronor

	2019
Transfereringar ¹	1 956
Verksamhetsutgifter ²	405
Investeringar ³	1
Summa ramnivå	2 362

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2017 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.4 Mål för utgiftsområdet

Målet för utgiftsområdet Internationell samverkan är att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder.

2.5 Resultatredovisning

En rad olika faktorer bidrar till målet att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder. Insatser som finansieras genom utgiftsområde 5 ska ses i ett sammanhang där även effekterna av andra offentliga insatser eller samverkan med berörda aktörer bidrar till målpuppfyllelsen för utgiftsområdet. Det handlar om en bredd av samhällsliga kontakter och relationsskapande på olika nivåer och i olika forum, och med diplomatiska, politiska och ekonomiska medel. Utlandsmyndigheterna spelar här en central roll.

Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader redovisas under utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

2.5.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

En bärande del av verksamheten på utgiftsområdet under 2017 har utgjorts av de principer och prioriteringar som väglett den politik som förts; demokrati och mänskliga rättigheter, rättsstatens principer, dialog och medling, fred och säkerhet och jämställdhet, såsom de kommer till uttryck i regeringens årliga utrikesdeklaration. Dessa utgör bedömningsgrunder för att bedöma resultatet, målpuppfyllelsen och utvecklingen på området under 2017.

Den feministiska utrikespolitiken, med handlingsplan och uppsatta mål, har under 2017 varit en central bedömningsgrund för utrikesförvaltningens verksamhet. All verksamhet har analyserats utifrån hur den bäst bidrar till kvinnors och flickors rättigheter, representation och resurser samt till de uppsatta målen för politiken som handlar om kvinnors och flickors politiska aktörskap och ekonomiska egenmakt, medverkan i och inflytande över fredsarbetet, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt frihet från alla former av våld. Vägledande har även varit genomförandet av

Agenda 2030 och Politiken för global utveckling (PGU). Vägledande för vilka resultat som redovisas är även mål och prioriteringar som finns i skrivelser och strategier för de olika områden som redovisas under utgiftsområdet. För utgiftsområdet finns följande resultatindikatorer:

Internationell krishantering och fredsfrämjande insatser: Antal svenska kvinnor och män i civila och militära krishanterings- och fredsfrämjande insatser. Antal väpnade konflikter i världen 1946–2016.

Forskning om säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning: SIPRI:s förekomst i mediereportage och antal artiklar där UI:s forskare och redaktörer har medverkat.

Exportkontroll: Handläggningstider för tillståndsärenden, antal avgjorda ärenden och omfattningen av tillsynsverksamheten.

Samarbete inom Östersjöregionen: Andel av partnerskapen som planerar att fortsätta samarbetet och antal visningar för artiklar etc. som producerats av sweden.ru i samverkan med externa aktörer.

Nordiskt samarbete: Antal undanröjda hinder för rörlighet över gränserna.

Sverige-främjande: Nation Brands index, Svenska institutets stipendier och ledarskapsprogram (fördelade på kvinnor och män), antal personer som nås av Sveriges officiella webbplatser, antal institutioner utomlands som undervisar i svenska.

2.5.2 Resultat

I det följande redovisas resultat från ett aktivt arbete i närområdet och globalt.

Sveriges engagemang i internationella organisationer

I syfte att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder är Sverige engagerad i ett antal internationella organisationer. Arbetet är inriktat på bred internationell samverkan och samarbete. Sverige har under 2017 varit en aktör i FN, EU, Europarådet, OSSE, Nordiska ministerrådet (NMR), och OECD och i sitt partnerskap med Nato.

De obligatoriska avgifterna finansieras från anslag 1:1 Avgifter till internationella

organisationer och utgör drygt 65 procent av utgiftsområdet. Utvecklingen av kostnader på anslaget är framförallt beroende av förändringar i organisationernas arbete och valutakurser och lämnar litet utrymme för svensk påverkan. I tabell 2.4 redovisas andelen kostnader av de totala årliga utbetalningarna för de internationella organisationerna.

Tabell 2.4 Andelen kostnader för de olika organisationerna av totalt utbetalat under anslag 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Procent				
Organisation	2017	2016	2015	2014
FN:s reguljära budget	17	14	16	15
FN:s fredsbevarande operationer	42	47	44	36
Nordiska ministerrådet	24	24	26	33
Europarådet	5	4	4	5
OSSE	5	4	3	4
OECD	4	3	3	3
Övriga organisationer	3	4	4	4
Total	100	100	100	100

Källa: Kammarkollegiet

FN

Sverige inträdde 2017 som invald medlem i FN:s säkerhetsråd för perioden 2017 och 2018 samtidigt som António Guterres tillträdde som ny generalsekreterare. Generalsekreteraren initierade under 2017 processer för att reformera FN:s utvecklingssystem, fred- och säkerhetsarkitektur och den interna förvaltningen av organisationen med syfte att effektivisera FN:s arbete och säkerställa bättre och mer ändamålsenlig verksamhet i fält, ytterst med målsättningen att bistå länder i genomförandet av Agenda 2030. Sverige var under 2017 aktiv i dessa ansträngningar. Det tog sig bland annat uttryck i ett analys-, påverkans- och förhandlingsarbete i FN:s generalförsamling.

Under 2017 arbetade Sverige för att säkerhetsrådet skulle kunna genomföra sin uppgift enligt FN:s stadga – att upprätthålla internationell fred och säkerhet. Sveriges arbete i säkerhetsrådet har utgått från folkrätten, de mänskliga rättigheterna, jämställdhet och ett humanitärt perspektiv.

Under året arbetade Sverige för ett ökat fokus på genomförandet av agendan för kvinnor, fred och säkerhet samt för att förebygga väpnad konflikt. Sverige har verkat för att alla ordförandeskapsuttalanden som antagits för

krissituationer har haft en referens till agendan för kvinnor, fred och säkerhet. Sverige har vidare drivit frågan om att civilsamhället ska få möjlighet att informera säkerhetsrådet om kvinnors situation i specifika länder och områden. Detta genomfördes sju gånger under 2017 jämfört med inga alls under 2016. Sverige har vidare arbetat för att stärka arbetet med barn och väpnad konflikt i säkerhetsrådet.

Sverige har även agerat för att säkerhetsrådet ska kunna bli bättre på att möta nya säkerhetsutmaningar såsom kopplingen mellan klimatförändringar och säkerhet.

Under det första året som medlem har Sverige arbetat för resultatorienterade, inkluderande och transparenta arbetsmetoder i säkerhetsrådet.

Sverige rapporterade till FN:s politiska högnivåforum för hållbar utveckling om Sveriges genomförande av Agenda 2030 i juli 2017.

EU

Mot bakgrund av det försämrade omvärldsläget har medlemsstaterna i EU sett ett behov av att stärka EU som säkerhetspolitisk aktör. Flera steg togs under 2017 för att utveckla den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik, inom ramen för genomförandet av den globala strategin för EU:s utrikes- och säkerhetspolitik.

Under 2017 inrättades en strategisk planerings- och ledningsfunktion för EU:s militära tränings- och utbildningsinsatser (Military Planning and Conduct Capability), som också bidrog till att stärka civil-militär samverkan i EU:s krishanteringsinsatser.

Vidare upprättade rådet ett permanent strukturerat samarbete där 25 medlemsländer deltar (Pesco), som ska bidra till att medlemsstaterna uppfyller ambitionsnivån för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Riksdagen har godkänt det svenska deltagandet i samarbetet.

Under året påbörjades även en testruna av den gemensamma samordnade försvarsöversikten (Coordinated Annual Review of Defence), liksom förhandlingar om ett europeiskt försvarsindustriprogram (European Defence Industrial Development Program).

Uppföljningen av den globala strategin breddades under året från säkerhet och försvar till andra områden. Rådslutsatser antogs för att vägleda arbetet med att stärka resiliens i EU:s grannskap. Avsikten är att gå från krisdämpande insatser till mer långsiktiga, förebyggande

åtgärder och att stärka beredskapen i dessa länder. Kommissionen och EU:s utrikestjänst lade också fram ett förslag om en integrerad ansats för kris och konflikt, som ska leda till en bättre samordning mellan unionens olika instrument för att främja fred och säkerhet, från bistånd och handel till krishanteringsinsatser. EU:s utrikesråd antog i november rådslutsatser som banar väg för en process under 2018 för att stärka EU:s civila krishanteringsförmåga.

Sverige deltog under året i 15 av EU:s 16 krishanteringsinsatser och lämnade ett av de största personalbidragen till den civila krishanteringen. Som följd av ett svenskt initiativ beslutade rådet att upprätta en civil krishanteringsinsats i Irak (EUAM Irak), i syfte att bistå landet med reformer av den civila säkerhetssektorn och bidra till stabilisering post-Daesh. Insatsen inledde sin närvaro i november 2017, endast en månad efter att beslutet att upprätta den fattades. EUAM Irak ses som en modell för en mer flexibel ansats och bidrar därmed även till den konceptuella utvecklingen av den civila gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Under året fortsatte utvecklingen av regional närvaro i EU:s rådgivande insats för civil säkerhetssektorreform i Ukraina (EUAM Ukraina). Insatsen konsoliderade sin närvaro i Kharkiv och Lviv, och i slutet av året beslutades på svenskt förslag om att öppna en ny närvaro i Odessa. Liksom EU:s konfliktförebyggande övervakningsinsats i Georgien (EUMM Georgien) syftar EUAM Ukraina ytterst till att upprätthålla den europeiska säkerhetsordningen. I båda dessa prioriterade insatser var Sverige under 2017 största personalbidragare. Under 2017 beslutades även att upprätta en mindre snabbreaktionsförmåga om knappt 20 personer för att korta reaktionstiden för EU:s civila krishantering.

Under året antogs riktmärken och indikatorer för att främja arbetet med genomförandet av FN:s säkerhetsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. En uppdaterad uppförandekod har antagits för de civila och militära insatserna, med syfte att stärka arbetet mot sexuella övergrepp och könsrelaterat våld. Kvinnor, fred och säkerhet har även getts ökat fokus i EU:s samarbeten med FN och Nato.

OSSE

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) är ett säkerhetspolitiskt samarbetsorgan med 57 deltagande stater. OSSE:s verksamhet utgår från en bred syn på säkerhet som omfattar såväl militär rustningskontroll som mänskliga rättigheter, rättssäkerhet och demokrati. Sverige har haft som övergripande mål att aktivt verka för att respekten för den europeiska säkerhetsordningen ska återupprättas. Fokus har varit på att arbeta för att alla deltagande stater ska leva upp till organisationens normer och principer från Helsingforslutakten och Parisstadgan samt andra åtaganden. Sverige har också verkat för att stärka EU:s röst inom organisationen.

Svenskt fokus har i hög grad varit riktat mot OSSE:s hantering av den ryska aggressionen mot Ukraina, inklusive den illegala annekteringen av Krim, och den konflikt som därmed har uppstått. Sverige har verkat för att konflikten och de ryska brotten mot OSSE:s principer och åtaganden fortsatt ska ha framträdande plats på OSSE:s dagordning och att OSSE ska användas som instrument för EU:s samlade politik i förhållande till konflikten. Personalmässigt har Sverige gett stora bidrag till OSSE:s särskilda observatörsmission i Ukraina (SMM).

Sverige har betonat vikten av OSSE:s insatser för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Därmed har Sverige visat sitt tydliga stöd för de tre oberoende institutionerna: Kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR), Mediefrihetsrepresentanten (RFoM) och Högkommisarien för nationella minoriteter (HCNM). Sverige har särskilt lyft medie- och yttrandefrihetsfrågorna genom sin roll som särskild samordnare för dessa frågor bland EU:s medlemsstater i OSSE. Sverige har också gett finansiella bidrag till Mediefrihetsrepresentantens verksamhet.

Jämställdhetsfrågorna har fått en tydligare plats på OSSE:s dagordning bland annat genom Sveriges ansträngningar för jämställdhetsintegrering.

Sverige har deltagit i arbetet för att möjliggöra att en modernisering av Wiendokumentet kommer till stånd. Sverige har även fortsatt verkat för att fördraget om observationsflygningar ska genomföras.

Det civila samhällets möjligheter att delta i OSSE:s arbete har ökat genom att stöd har

lämnats till civilsamhällesplattformen Civic Solidarity Platform och till det svenska OSSE-nätverket.

Europarådet

Europarådet är en paneuropeisk organisation med 47 medlemsstater. En viktig del av organisationens arbete är att ta fram konventioner som skapar en normgrund för internationellt samarbete inom mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Exempelvis bevakar och motverkar organisationen inskränkningar i länder som begränsar domstolars, oppositioners, medias och akademikers villkor att uttrycka sig fritt.

Sverige fortsatte under 2017 att prioritera Europarådets kärnområden. Målet har varit att bidra till att upprätthålla en gemensam värdegrund bland organisationens medlemsstater. Sverige har verkat för att säkerställa att det unika övervakningssystemet enligt Europakonventionen och Europadomstolen fortsatt kan fungera väl.

I Europarådet fortsatte Sverige under 2017 att stödja generalsekreterarens reformsträvanden och medverkat till ökat fokus i program och budget på organisationens kärnområden.

Den ryska aggressionen mot Ukraina, inklusive den illegala annekteringen av Krim, präglade arbetet även 2017. Sverige har verkat för att stödja Ukraina genom Europarådets olika instrument och genom ett omfattande stöd och sekonderingar till organisationens verksamhet och reformarbetet i landet. Sverige har även bidragit till Europarådets reformarbete i Turkiet, Armenien, Georgien, Moldavien och Vitryssland.

Europadomstolen har effektiviserat sitt arbete och radikalt minskat det tidigare stora antalet mål som väntade på behandling och avgörande. Samtidigt som måltillströmningen mellan 2016 och 2017 ökade med 19 procent har antalet meddelade domar ökat med 7 procent och antalet meddelade beslut ökat med 223 procent. Stater med flest mål i domstolen var i slutet av 2017 Rumänien, Ryssland, Turkiet, Ukraina och Italien.

I syfte att bidra till konkreta förbättringar av situationen för mänskliga rättigheter har Sverige gett stöd till omfattande granskningsmissioner. Vidare har ett särskilt webbverktyg utvecklats till stöd för journalisters säkerhet.

Sverige har varit pådrivande för att ta fram den nu gällande fleråriga strategin för Europarådets

arbete med jämställdhet och för en effektiv uppföljning av rekommendationen om skydd mot diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck. Arbetet mot våld mot kvinnor i den s.k. Istanbulkonventionen för förebyggande av våld mot kvinnor och våld i hemmet har förts framåt med granskning av hittills sex medlemsstater och ett ökat antal ratifikationer. Förberedelse för en granskningsrapport om Sverige inleddes under 2017.

Sverige är också medlem i gruppen av stater mot korruption (Greco) som bevakar medlemsstaternas efterlevnad av de konventioner och rekommendationer, som Europarådet antagit för att förebygga och bekämpa korruption. Under 2017 inleddes förberedelserna för en granskning av Sveriges efterlevnad.

Partnerskapet med Nato

Sedan 1994 är Sverige ett partnerland till Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato). De prioriterade målsättningarna för Sveriges partnerskap med Nato har varit politisk dialog, övnings- och utbildningssamarbete och informationsutbyte, framför allt kopplat till säkerhetsläget i Sveriges närområde.

Sveriges partnerskap med Nato har fortsatt att utvecklas inom ramen för vår status som Enhanced Opportunities Partner (EOP). EOP-statusen förlängdes i slutet av 2017 med ytterligare tre år.

Under 2017 fördjupades den politiska dialogen mellan Sverige och Nato ytterligare genom regelbundna möten på tjänstemanna- och politisk nivå.

Sverige har deltagit i Natos övningsverksamhet i syfte att utveckla Försvarsmakten och Sveriges förmåga att delta i internationella krishanteringsinsatser.

Sverige har förlängt stödet till Natos utbildnings- och rådgivningsmission Rolute Support Mission, i Afghanistan samt Natos insats i Kosovo, Kosovo Force.

Sverige har inom ramen för partnerskapet med Nato verkat för att Natos och partnerländer tillämpning av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet utvecklas och stärks ytterligare.

OECD

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) arbetar för global ekonomisk integration, regelbaserat internationellt samarbete och hållbar handel.

Det internationella skattesamarbetet tog ett stort steg framåt genom att drygt 70 stater och jurisdiktioner undertecknade en multilateral konvention för att genomföra skatteavtalsrelaterade åtgärder för att motverka skattebaserosion och flytt av vinster.

Som resultat av arbetet under OECD-konventionen mot mutor skärpte ett antal medlemsländer sin lagstiftning. På temat migration färdigställde OECD rapporter på såväl globalt som nationellt plan. Rapporten *Investing in Climate, Investing in Growth* dokumenterade klimatfrågans betydelse för hållbar tillväxt.

Ett nytt långsiktigt ramverk för nya medlemmars anslutning till OECD antogs vid ministermötet 2017. OECD:s roll som kunskapsorganisation och forum för internationell policydialog bekräftades.

OECD:s studier, granskningar och diskussionsforum har varit viktiga inslag i det svenska arbetet med att främja inkluderande tillväxt, ökad produktivitet, innovation, digitalisering, ökad sysselsättning, bättre integration, ett kvalitativt och likvärdigt utbildningssystem, stärkt miljö- och klimatarbete, jämställdhet och effektivt utvecklingsamarbete.

Med tillskyndan från Sverige har OECD ökat sitt bidrag i genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling (SDG). För att underlätta nationellt Agenda 2030-arbete publicerade OECD en rapport om metodiken för att bedöma avståndet till SDG.

Genom svensk medverkan beslutade OECD/DAC i oktober 2017 om reform av DAC, genom vilken DAC knyts an till Agenda 2030-genomförandet samtidigt som kärnverksamheten och regelverket för officiellt utvecklingsamarbete (ODA) står i centrum. Sverige utverkade ett åtagande från OECD att stärka sin analys av jämställdhetsaspekter inom jordbruks- och handelsområdet.

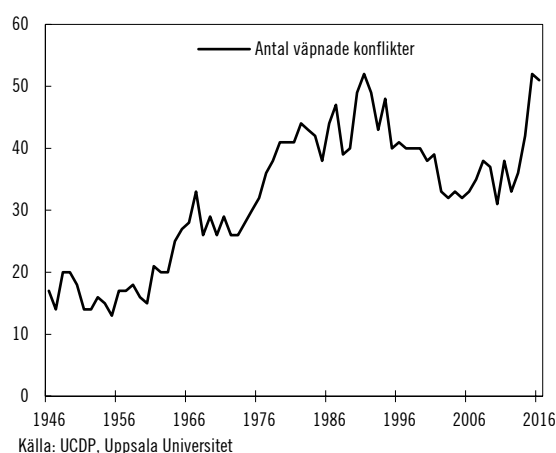
Sverige har använt sig av PISA i utvärderingen och utvecklingen av den svenska skolan. Sverige verkade för beslut om en utvärdering av OECD, vilken inleds under 2018. Inom ramen för anslutningsprocesserna för Litauen, Colombia och Costa Rica värnade Sverige såväl

organisationens utvidgning som dess integritet och mandat.

Verksamhet för fredsbyggande och säkerhetsfrämjande

Läget i vår omvärld har försämrats med fler konflikter och hot mot mänskliga rättigheter och rättsstaten. Under de senaste åren har antalet väpnade konflikter ökat kraftigt, se diagram 2.1. Ökningen har skett främst i Afrika och Mellanöstern.

Diagram 2.1 Antal väpnade konflikter i världen 1946-2016

Målet med verksamheten är att stävja den negativa utvecklingen genom att främja fred och säkerhet, förebygga konflikter och främja respekten för rättsstatens principer och mänskliga rättigheter.

Verksamheten är bred och omfattar en mångfald av utrikespolitiska instrument, däribland politisk dialog, aktivt påverkansarbete i internationella organisationer och samverkan med strategiska partners. För genomförandet används framförallt två verktyg: stöd till strategiska organisationer med tydligt mervärde och sekonderingar av personal med expertkompetens.

Dialog och fredsprocesser

Verksamheten finansieras i huvudsak av anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet under utgiftsområde 5. Delar av verksamheten får även finansiellt stöd under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, vilket möjliggör synergieffekter.

Sverige har bland annat bidragit till dialoginitiativ i Afghanistan, Cypern, Colombia, Mali, Somalia och Koreahalvön. Dagens konflikter är komplexa och rör sig på olika nivåer från lokalt till regionalt och över gränser. Det innebär att traditionell medling mellan två parter sällan är rätt metod för att nå en lösning. Sverige har verkat för inkluderande fredsprocesser, där insatser med det civila samhället på lokal nivå, dialog mellan olika befolkningsgrupper och lokala områden, ska ha naturliga länkar till officiella processer på central nivå. Kvinnors deltagande på alla nivåer har varit prioriterat, eftersom väl förankrade fredsavtal är mer hållbara. Sveriges har lämnat stöd till interreligiös dialog i Cypern med syftet att stärka förutsättningarna för att kunna nå ett hållbart fredsavtal.

Medlemmarna i det svenska kvinnliga medlingsnätverket har arbetat för fred i Afghanistan, Colombia, Georgien, Somalia, Syrien, Ukraina och Zimbabwe. Nätverket utökades under 2017 då efterfrågan på deras arbete är stort. Sverige har också bidragit med råd och erfarenhetsutbyte till länder som arbetar med och genomför nationella handlingsplaner för kvinnor, fred och säkerhet, till exempel Tjeckien, Irak och Sudan.

Europeiska fredsinstutet, som Sverige var med och grundade 2014, har fortsatt varit engagerat i dialog- och medlingsprojekt i främst Mellanöstern. Institutet har bidragit till och kompletterat EU:s globala arbete för fred. Med hjälp av bland annat bidrag från Sverige har fredsinstutet bedrivit ett dialogprojekt i Syrien och norra Irak i syfte att minska väpnat våld.

Även Stockholms fredsforskningsinstitut SIPRI har bidragit i dialogansträngningar som rör institutets arbete med icke-spridning och nedrustning.

Stöd till prioriterade organisationer

Verksamheten har innefattat stöd till mellanstatliga, multilaterala och enskilda organisationer för särskilda insatser och projekt som främjar konfliktförebyggande, freds- och säkerhetsfrämjande, medling folkrätt och mänskliga rättigheter. Stöd har också lämnats för jämställdhet och för genomförandet av Agenda 2030 och då särskilt mål 16 som handlar om att främja fredliga och inkluderande samhällen.

De geografiskt prioriterade områdena har varit närområdet, Ukraina, Syrien, Irak, MENA-regionen, Afghanistan, Afrikas horn, Sahel- och Stora sjöregionerna. Några teman har varit nedrustning och ickespridning, anti-terrorism och samhällets motståndskraft mot hybridhot.

Sverige har under 2017 gett stöd till FN:s organ för fred och säkerhet och till FN:s fredsbyggandekommission.

Expertstöd och metodutveckling

Sverige har sekonderat och ställt personal till förfogande för freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet, främst inom FN, EU och OSSE, bl.a. till EU:s fredsbyggande engagemang i Afghanistan och till EU:s marina styrka i Medelhavet. Folke Bernadotteakademien (FBA) har arbetat för reformer av säkerhetssystem i länder som rör sig från konflikt eller auktoritärt styre. Myndigheten har vidare prioriterat arbete med jämställdhetsintegrerade kurser, samordning och utveckling av det internationella samarbetet inom International Forum for the Challenges of Peace Operations (Challenges Forum), och stöd till internationella forskararbetsgrupper för fredsbevarande operationer. FBA har också arbetat med frågor om avvärjning, demobilisering och återanpassning av före detta kombattanter.

Sanktioner har varit ett komplement till andra freds- och säkerhetsfrämjande åtgärder. Sverige har stött en rättssäker och effektiv användning av sanktionsinstrumentet.

Sverige har genom bland annat sekonderingar syftat till att bidra till utvecklingen av en global cyberpolitik, inkluderande ett fritt och säkert internet.

Internationell krishantering och fredsfrämjande insatser

Sveriges deltagande i internationell krishantering och fredsfrämjande insatser

Målet med Sveriges deltagande i freds- och säkerhetsfrämjande insatser är att förebygga, hantera och lösa kriser och konflikter, och i förlängningen att bygga hållbar fred. Verksamheten finansieras inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan, anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, utgiftsområde 6

Försvar och samhällets krisberedskap, anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt samt utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, anslaget 1:1 Biståndsverksamhet, den del som enligt OECD-DAC räknas som bistånd. I det följande redogörs övergripande för resultaten av det svenska deltagandet i internationella fredsfrämjande insatser, finansierade under alla tre utgiftsområden.

Inriktning och genomförande

Sveriges bidrag till internationell krishantering och fredsfrämjande insatser har koncentrerats till regioner och konflikter som varit prioriterade ur ett utrikes-, säkerhets- och biståndspolitiskt perspektiv. Även det försvars- och rättspolitiska perspektivet har beaktats. Erfarenheter och lärdomar av Sveriges deltagande i internationell krishantering analyseras mer utförligt i regeringens skrivelse Sveriges samlade politik för internationell civil och militär krishantering (skr. 2016/17:196).

Sverige har verkat för att mandat och mål för de insatser som vi bidrar till blir så tydliga som möjligt med hänsyn tagen till den ofta komplexa, föränderliga och utmanande miljö som de verkar i.

De myndigheter som deltog med personal i internationella insatser under 2017 är Försvarsmakten, Polismyndigheten, FBA, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Kriminalvården, Domstolsverket och Åklagarmyndigheten. Under 2017 fortsatte de myndigheter som bidrar till freds- och säkerhetsfrämjande insatser sitt samverkansarbete inom ramen för det myndighetsråd som inrättades på regeringens uppdrag hösten 2013.

Kvinnor, fred och säkerhet i internationell krishantering

Sverige har arbetat för att stärka kvinnors inflytande och aktiva deltagande i fredsprocesser samt i freds- och statsbyggande.

Regeringens ambition har varit att andelen kvinnor i internationella krishanterings- och fredsfrämjande insatser ska öka. Regeringen har drivit jämställdhetsintegrering, vilket illustreras av att samtliga sändande myndigheter arbetat med detta. Folke Bernadotteakademin har under året bistått EU i arbetet med att utveckla ett jämställdhetsintegreringsstöd till EU:s civila krishanteringsinsatser, bl.a. genom utbildning på plats i fält och av genusrådgivare i fredsinsatser.

Vidare har en utbildningsmanual om jämställdhetsintegrering inom EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik tagits fram.

Det totala antalet utsända från Sverige under 2017 redovisas i tabell 2.5. Mellan 2016 och 2017 minskade andelen kvinnor med två procent men Sveriges bidrag har oftast en mycket högre andel kvinnor än insatsens totala andel kvinnor. För de militära bidragen har andelen kvinnor ökat med två procent.

Tabell 2.5 Det totala antalet utsända samt procentandel kvinnor och män i svenska bidrag till civila och militära krishanterings- och fredsfrämjande insatser

Antal och procent

Insats	Totalt antal 2017	Andel kvinnor /män 2017	Andel kvinnor /män 2016	Andel kvinnor /män 2015
Afrika söder om Sahara				
Civil	67	37/63	38/62	57/43
Militär	419	11/89	10/90	6/94
Mellanöstern och Nordafrika				
Civil	27	37/63	54/46	58/42
Militär	78	4/96	3/97	1/99
Östeuropa, Centralasien och Västra Balkan				
Civil	99	36/64	39/61	34/66
Militär	8	25/75	0/100	0/100
Asien				
Civil	4	75/25	50/50	27/73
Militär	35	14/86	8/92	14/86
Latinamerika				
Civil	21	29/71	29/71	33/67
Militär	0	0/0	0/0	0/0
Totalt	749			
Civil	209	38/62	40/60	43/57
Militär	540	10/90	8/92	7/93

Källor: Folke Bernadotteakademin, insatsstatistik civila insatser för december 2015, 2016, 2017. Årsberättelse för Försvarsmakten, 2015, 2016, 2017 (antal befattningar, andel män och kvinnor i procent p.g.a. personalrotation).

De svenska bidragen

Sverige bidrog med personal till närmare 40 civila och militära krishanterings- och fredsfrämjande insatser under ledning av EU, FN, OSSE och Nato. De svenska bidragen i civila och militära krishanteringsinsatser redovisas i Tabell 2.6. Antalet befattningar under 2017 var omkring 750 och antal tjänstgörande varierade från månad till månad. Kostnaden för Sveriges samlade engagemang var 2017 cirka 1 460 miljoner

kronor, varav drygt 330 miljoner kronor för civila insatser. Tabell 2.6 illustrerar den samlade bilden för de svenska bidragen där svensk personal sänts ut. Därefter följer ett urval av de större bidragen

till EU-, FN-, Nato- och OSSE-insatser som beskrivs mer ingående uppdelat på region.

Tabell 2.6 Svenska bidrag i civila och militära krishantering och fredsfrämjande insatser

Land/insats	Organisation	Syfte	Insats	Svensk personal 2017	Svensk personal 2016	Svensk personal 2015
Afrika söder om Sahara						
Centralafrikanska republiken (CAR)/MINUSCA	FN	Stabilisering och säkerhet	Civil	6	5	2
CAR/EUTM	EU	Stabilisering och säkerhetssektorreform (SSR)	Militär	9	2	2
Demokratiska republiken Kongo (DRK)/MONUSCO	FN	Stabilisering och säkerhet	Civil	7	14	7
DRK/MONUSCO	FN	Stabilisering och säkerhet	Militär	2	2	2
Guinea Bissau/UNIOGBIS	FN	Stabilisering och fredsbyggande	Civil	1	0	0
Liberia/UNMIL	FN	Stabilisering och säkerhet	Civil	4	11	21
Mali/MINUSMA	FN	Stabilisering och säkerhet	Civil	5	9	5
Mali/MINUSMA	FN	Stabilisering och säkerhet	Militär	330	232	306
Mali/EUCAP SAHEL	EU	Stöd för rättsstats-uppbyggnad och SSR	Civil	1	0	4
Mali/EUTM	EU	Utbildning och rådgivning till Malis försvarsmakt	Militär	7	7	10
Niger/EUCAP SAHEL	EU	Stöd för rättsstats-uppbyggnad och SSR	Civil	2	1	2
Somalia/UNSOM	FN	Stabilisering och säkerhet	Civil	8	5	3
Somalia/EUCAP	EU	Kapacitetsbyggande säkerhetssektor och maritim sektor	Civil	10	3	4
Somalia/EUNAVFOR Atalanta	EU	Marin insats mot sjöröveri och för skydd av humanitära leveranser	Militär	38	3	52
Somalia/EUTM	EU	Utbildning av försvarsmakt	Militär	8	8	9
Somalia/ UNODC Somaliland	FN	Stöd för rättsstatsuppbyggnad	Civil	4	0	0
Sydsudan/UNMISS	FN	Stabilisering och säkerhet	Civil	7	20	12
Sydsudan/UNMISS	FN	Stabilisering och säkerhet	Militär	2	17	2
Västsahara/MINURSO	FN	Övervakning stillestånd	Militär	4	0	0
Mellanöstern och Nordafrika						
Irak/EUAM	EU	Stöd säkerhetssektorreform	Civil	6	0	0
Irak/Operation Inherent Resolve(OIR)	Mellanstatlig koalition	Militär utbildningsinsats	Militär	70	35	35
Libyen/EUBAM	EU	Stöd för rättstatsuppbyggnad och gränsförvaltning	Civil	4	3	0
Libyen/UNSMIL	FN	Stabilisering och säkerhet	Civil	1	0	0
Mellanöstern/UNTSO	FN	Övervakning av gränser/stilleståndslinjer	Militär	8	7	6
Södra centrala Medelhavet/EUNAVFORMED Operation Sophia	EU	Marin kapacitet mot smuggling och trafficking samt bistå nödständda	Militär/ UO5 och UO6	3	3	0
Palestina/EUPOL COPPS	EU	Rättstatsstöd, främst polis	Civil	2	9	5
Palestina (Hebron)/TIPH	TIPH	Övervakning Hebron	Civil	14	13	13
Östeuropa, Centralasien och Västra Balkan						
Georgien/EUMM	EU	Övervakning av stillestånd och verka för avspänning	Civil	20	23	20

Kosovo/EULEX	EU	Rättstödsinsats mot bl.a. org. brottslighet och korruption	Civil	21	19	27
Kosovo/OSCE Mission in Kosovo	OSSE	Demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsuppbyggnad	Civil	3	3	4
Kosovo/KFOR	NATO	Stabilisering och säkerhet	Militär	4	4	3
Moldavien & Ukraina/EUBAM	EU	Stöd för gränsförvaltning	Civil	1	2	2
Tadzjikistan/OSSE	OSSE	Rättsstatsstöd och säkerhet	Civil	1	1	0
Ukraina/EUAM	EU	Civil säkerhetsreform. Främst stöd till polis	Civil	16	9	8
Ukraina/SMM	OSSE	Observationer av konflikten och säkerhetsläget samt konfliktförebyggande insatser	Civil	16	19	25
Asien						
Afghanistan/Resolute Mission Support	NATO	Utbildnings- och rådgivningsinsats	Militär	24	24	28
Kashmir/UNMOGIP	FN	Övervakning stilleståndslinje	Militär	6	7	6
Koreahalvön/NNSC	Samarbete neutrala stater	Övervakning stilleståndslinje	Militär	5	5	5
Myanmar/UNDP	FN	Fredsbyggande	Civil	1	0	0
Latinamerika						
Colombiamissionen/UN Mission in Colombia	FN	Övervakning av fredsavtal	Civil	4	7	0
Guatemala/CICIG	Oberoende/FN	Rättsstatsstöd	Civil	1	3	3
Haiti/MINUSTAH	FN	Stabilisering, säkerhet och rättsstatsstöd	Civil	6	4	0

Källor:

Folke Bernadotteakademien, insatsstatistik för december månad 2015, 2016 respektive 2017 för civila insatser. Årsberättelse för Försvarsmakten 2015, 2016 och 2017 där max antal befattningar anges, exakt antal varierar något under året. Årsberättelse över GSFP-insatser, European External Action Service, 2017.

Nedan beskrivs ett urval av insatser som illustreras mer ingående för att ge en bild av insatsernas olika resultat och förutsättningar.

Afrika söder om Sahara

Säkerhetsläget i Mali och den bredare Sahelregionen är fortsatt allvarligt. Genomförandet av fredsavtalet i Mali från juni 2015 har gått långsamt. Parterna lider av interna splittringar och islamistiskt våldsbejakande grupper utgör ett fortsatt hot. Det internationella samfundet har därför fortsatt sitt stöd till Mali under 2017. Sverige har också arbetat för att processen ska bli mer inkluderande så att kvinnor får utökade möjligheter att påverka och delta i fredsarbetet.

FN-insatsen MINUSMA verkar på bred front för att stabilisera landet. Sverige bidrog under 2017 med personal från Försvarsmakten, vilket beskrivs närmare under utgiftsområde 6, och personal från polisen. Målet för svenskt deltagande är att bidra till att uppfylla MINUSMA:s mandat enligt säkerhetsrådets resolution och därigenom bidra till förbättrad

säkerhet i Mali samt understödja långsiktigt hållbara lösningar på krisen.

Sverige har också bidragit till EU:s rådgivningsinsats till stöd för Malis försvarsmakt, EUTM Mali, och EU:s civila missioner EUCAP Sahel Mali respektive EUCAP Sahel Niger. Insatsen ingår i EU:s integrerade ansats för hela regionen och i uppgifterna har ingått att bistå med rådgivning till Malis försvarsledning samt att tillhandahålla utbildning av Malis försvarsmakt. I utbildningen ingår moment om mänskliga rättigheter och jämställdhet.

Mellanöstern och Nordafrika

Sverige har under 2017 haft ett brett engagemang i Irak. För att bidra till en utveckling mot hållbar fred deltog Sverige även 2017 i den internationella koalitionen mot ISIL/Daesh, Operation Inherent Resolve, OIR, där Sverige bidrog till den militära utbildningsinsats som bedrivs i koalitionen regi i Irak. Målet med insatsen har varit att bistå de irakiska säkerhetsstyrkorna i att stå emot och slutligen besegra Daesh. Under 2017 har cirka 70 svenskar varit aktiva i norra Irak med utbildning

inom bl.a. sjukvård, vapenhantering, försvarsstrid, strid i bebyggelse, detektering av improviserade sprängladdningar samt folkrättsliga regler i samband med väpnad konflikt. De irakiska säkerhetsstyrkorna har under 2017 återtagit det territorium som Daesh tidigare kontrollerade. FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet har ingått i planeringen och genomförandet. Sverige, genom FBA, bidrog även till FN:s politiska insats i Irak, Unami, för stöd till fredsbyggande, politisk dialog och nationell försoning. 60 personer vid Unami utbildades i kapacitetsutveckling och i dialog och medling. EU:s utrikesministrar fattade den 16 oktober 2017 beslut om att inleda en ny civil krishanteringsinsats i Irak (*European Union Assistance Mission in Iraq*, EUAM Irak). Syftet med insatsen är att bistå Irak i en stabiliseringsfas genom stöd till att reformera den civila säkerhetssektorn. EUAM Irak har inledningsvis 35 utsända, varav 6 från Sverige, och ett mandat på 12 månader.

Östeuropa, Västra Balkan och Centralasien

Sverige har under 2017 fortsatt det säkerhetsfrämjande stödet till Ukrainas suveränitet och resiliens. EU:s civila rådgivande insats i Ukraina, EUAM, stöder arbetet med reform av civila säkerhetssektorn. Under året fattades beslut om att utöka fältnärvaron till Odessa. Insatsen fortbildade även ukrainsk polis. Svensk sekunderad personal varav 11 män och 5 kvinnor deltog i OSSE:s särskilda observatörsmission, SMM, i Ukraina. Missionen har gjort oberoende observationer av konflikten och säkerhetssituationen och verkat konfliktförebyggande genom att underlätta dialog mellan konfliktens parter.

I Georgien har Sverige genom EU:s civila observatörsinsats, EUMM, fortsatt lämna bidrag till konfliktförebyggande och stabilisering i landet. Insatsens uppdrag är att övervaka avtalet om eldupphör mellan Ryssland och Georgien från 2008. Under 2017 har insatsen på prov infört system med höghöjdskameror för att bättre kunna genomföra sitt mandat på icke-regeringskontrollerat område. EUMM har en välfungerande struktur av fokuspunkter för jämställdhetsfrågor och är den enda av EU:s civila och militära insatser som årligen presenterar en särskild jämställdhetsrapport. Genom partnerskap med nationella

civilsamhällesorganisationer arbetade insatsen med att öka medvetenheten kring våld i hemmet och polisens skyldighet att skydda offer för könsbaserat våld.

Asien

Sverige bidrog under 2017 till Natos utbildnings- och rådgivningsinsats i Afghanistan, Resolute Support Mission (RSM). Säkerhetssituationen var utmanande och behovet av militär internationell närvaro fortfarande stort. RSM har arbetat för att stärka de afghanska säkerhetsstyrkornas förmåga att kunna stå emot talibanerna.

FN-insatsen UNMOGIP har till uppgift att övervaka vapenvilan mellan Indien och Pakistan i området Kashmir. UNMOGIP leds sedan 2016 av en svensk generalmajor och Sverige bidrog därutöver med ytterligare sex militärobservatörer under 2017. UNMOGIP har enligt sitt mandat genomfört undersökningar av klagomålen rörande överträdelser av vapenvilan, som också rapporterats till FN:s generalsekreterare för vidare åtgärd.

Sverige bidrog med fem militärobservatörer till Neutral Nations Supervisory Commission (NNSC), som är en oberoende part med uppgift att övervaka 1953 års vapenstillståndsavtal mellan parterna i Koreakriget.

Latinamerika

FN:s Colombia-mission beslutades 2016 och fick i uppdrag att övervaka eldupphör mellan FARC-gerillan och regeringsarmén samt avvapning av FARC-gerillan. 26 återintegreringszoner upprättades i syfte att stödja politisk och socio-ekonomisk återintegration. I juli 2017 fattade säkerhetsrådet beslut om en andra politisk mission med ett särskilt mandat att verifiera återintegreringen av och säkerhetsgarantier för FARC. FARC betecknas nu som avväpnat och som ett politiskt parti.

Vid årsskiftet 2017/2018 uppgick antalet svenskar i insatsen till tre, alla män. Under övergångsperioden till den nya insatsen bidrog de svenska observatörerna till att anpassa verksamheten till det nya mandatet. Insatsen var den FN-mission som hade högst andel kvinnor 2016 med fortsatt hög andel kvinnor 2017. Sverige har konsekvent stött kvinnors deltagande i den colombianska fredsprocessen.

Nedrustning och icke-spridning

Nedrustnings- och ickespridningsarbetet handlar om att reducera och eliminera massförstörelsevapen, motverka att dessa vapen används och sprids samt kontrollera och i vissa fall helt förbjuda även konventionella vapen. Kvinnors och flickors medverkan och möjligheter har fortsatt uppmärksammas, bl.a. genom riktat stöd för ökat deltagande av kvinnor i multilaterala nedrustningsförhandlingar. Sverige har också tagit initiativ till att tillsammans med ett 40-tal stater belysa vikten av integrering av ett jämställdhetsperspektiv i arbetet för nedrustning i FN:s första utskott och har genomgående drivit frågan i EU-sammanhang.

Sverige verkade under 2017 för att driva arbetet med kärnvapennedrustning framåt, inklusive genom att delta i förhandlingarna om ett förbud mot kärnvapen. En särskild utredare tillsattes med uppgift att analysera innebörden och konsekvenserna för svensk del av den konvention som antogs som resultat av förhandlingarna.

Under 2017 fortsatte även förberedelserna inför icke-spridningsfördraget NPT:s översynskonferens 2020. Sverige har bidragit med initiativ i syfte att driva internationell kärnvapennedrustning och icke-spridning framåt, bland annat vad gäller riskreducering.

Sverige har även verkat för att värna det internationella atomenergiorganet IAEA:s uppdrag att förhindra spridning av kärnvapen, liksom dess roll för nukleärt säkerhetsskydd.

Sverige har fortsatt bidragit till insatser för att eliminera och förhindra spridning av biologiska och kemiska vapen, inte minst genom arbetet i FN:s säkerhetsråd under det svenska medlemskapet.

Sverige har deltagit i förberedelserna inför den tredje översynskonferensen för FN:s handlingsprogram för små och lätta vapen som äger rum 2018, liksom fortsatt bidragit till insatser för att förhindra den olagliga och okontrollerade spridningen av dessa vapen och uppmärksamma dess koppling till könsbaserat våld och våld i nära relationer. Liknande arbete bedrivs även inom ramen för vapenhandelsfördraget ATT och i exportkontrollregimerna.

Sverige deltog i ett första möte i den expertgrupp (Governmental Group of Experts) som med svenskt stöd skapats för att föra frågan

om autonoma vapen framåt, inte minst vad gäller begrepp och definitioner.

Insatser för nedrustning och icke-spridning (i form av stöd till exempelvis studier, seminarier och publikationer liksom till konkreta projekt) har finansierats under anslagen 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning och delvis även under utgiftsområde 7 för insatser som utgör internationellt bistånd enligt OECD:s kriterier. Sveriges obligatoriska bidrag till de internationella konventionerna på området finansieras under anslaget 1:1 Avgifter till internationella organisationer.

Forskning om säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning

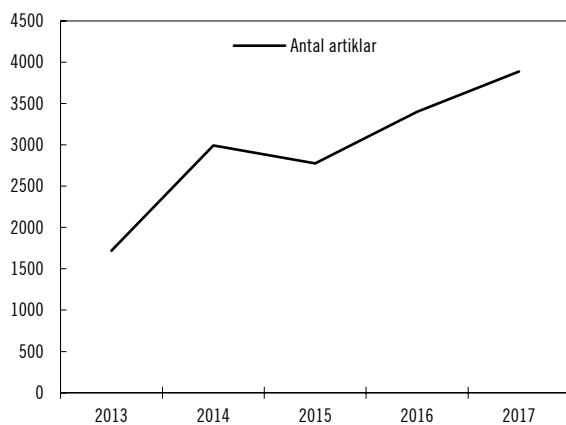
Under 2017 har Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) och Utrikespolitiska institutet (UI) bedrivit forskning om säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning med finansiering från anslagen 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning, 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut och 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet. Under året har FOI fortsatt haft rollen som ordförande i en teknisk arbetsgrupp under det internationella partnerskapet för verifikation av kärnvapennedrustning, och därutöver med beaktande av ett jämställdhetsperspektiv försett regeringen med tekniskt underlag för förhandlingar m.m. på nedrustnings- och icke-spridningsområdet.

Som ett mått på genomslagskraften av SIPRI:s forskning kan noteras att institutet förekom i mer än 22 700 mediereportage under 2017, vilket är 4 000 fler än 2016, då antalet förekomster i medierna i sin tur ökade med 2 000 jämfört med året innan.

UI:s uppdrag är att främja intresset för och fördjupa kunskapen om utrikespolitik och globala frågor genom att bedriva forskning och folkbildande verksamhet. I forskningen ingår även policyrelaterad analys och deltagande i internationella nätverk. Fokus ligger på internationella frågor med särskild betydelse för Sverige.

Institutets närvaro i svenska medier fortsatte att öka under året. UI:s forskare och redaktörer medverkade i 3888 artiklar under 2017, vilket är en fördubbling jämfört med 2013, se diagram 2.2.

Diagram 2.2 Antal artiklar där UI:s forskare och redaktörer har medverkat, 2013–2017

Källa: Utrikespolitiska institutet.

Exportkontroll

Inspektionen för strategiska produkter (ISP) och Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) är de centrala myndigheterna på exportkontrollområdet. Verksamheten vid ISP finansieras under anslag 1:5 Inspektionen för strategiska produkter, medan SSM finansieras under utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Regeringen redovisar årligen grunderna för den svenska exportkontrollpolitiken, arbetet och dess resultat, samt utvecklingen på området i en skrivelse till riksdagen. Den senaste utgörs av regeringens skrivelse Strategisk exportkontroll – krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden 2017 (skr. 2017/18:114). Skrivelsen innehåller också en redovisning av tillståndsprövningen samt av exporten av krigsmateriel och av produkter med dubbla användningsområden (PDA).

ISP har hanterat en fortsatt stor inströmning av ärenden, vilket bl.a. kan bero på att fler krigsmaterieltillverkande företag är aktiva på exportmarknaden. Den ökade inströmningen av ärenden beror även på bl.a. lättnader för export till Iran.

Under 2017 ökade handläggningstiderna för ansökningarna överlag, bl.a. på grund av att ärendena har blivit allt mer komplexa. Sanktionerna mot Ryssland har fortsatt inneburit en ökad och mer komplicerad prövning.

Antalet avgjorda ärenden har ökat något, därför att ISP har effektiviserat sin verksamhet genom ett förbättrat it-stöd som både förenklar ärendehantering vid ISP och för de som söker tillstånd, samt genom organisatoriska förändringar.

Tillsynsbesök är en viktig del i ISP:s verksamhet för att förebygga och åtgärda brister i företags exporthantering. Antalet tillsynsbesök 2017 ökade för tredje året i rad till totalt 32 tillsynsbesök. I samband med tillsynen påträffades brister i 21 fall. Tillsynerna har resulterat i bättre regelefterlevnad, rutiner och exportkontrollansökningar i merparten av fallen.

Som ytterligare ett led i effektivitetsarbetet har ISP genomfört åtgärder som uppföljning på Riksrevisionens effektivitetsgranskning av ISP:s tillståndsprövning på krigsmaterielområdet (RiR 2017:2) och regeringens skrivelse om granskningen (2016/17:160). Riksrevisionen konstaterade bl.a. att ISP har i stort ett fungerande arbetssätt, men att det fanns ett visst utrymme för förbättringar. ISP har som exempel under 2017 förbättrat sin riskanalys, förebyggande åtgärder och rutiner för rapportering och hantering av misstankar om korruption. Under 2017 föredrogs 15 ärenden (jämfört med 10 under 2016) för Exportkontrollrådet och tre ärenden överlämnades till regeringen för slutligt ställningstagande.

En del i regeringens arbete under 2017 för att förebygga och motverka könsrelaterat och sexuellt våld i konflikt har varit den strikta kontroll som ISP utövar av export av krigsmateriel från Sverige. ISP har lagt ett särskilt fokus på att utveckla medarbetarnas kunskap om exportens potentiella påverkan på mottagarlandets hållbara utveckling respektive könsbaserat våld i sina kompetenshöjande insatser under 2017.

Samarbete inom Östersjöregionen

Sverige har som övergripande mål att förbättra relationer och samarbeten inom Östersjöregionen. I förhållande till Ryssland är det övergripande målet att bidra till en ökad demokratisk utveckling i det ryska samhället samt till ökad respekt för mänskliga rättigheter, inklusive jämställdhet och minskad miljöpåverkan. Verksamheten finansieras inom

utgiftsområde 5 Internationell samverkan, anslaget 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen.

Östersjösamarbetet bedrivs genom en strategi för Svenska institutets (SI) verksamhet inom Östersjösamarbetet 2016–2020. Strategin har två huvudsakliga målområden:

Målområde 1. En hållbar utveckling och stärkt global konkurrenskraft i regionen

SI har givit stöd för land- och sektorsövergripande samarbetsprojekt i syfte att möta gemensamma utmaningar i regionen. Totalt beviljades 30 nya stöd för projektiniering. Avslutade projekt visar på mycket god måluppfyllelse och nära 90 procent av partnerskapen planerar att fortsätta samarbetet. Svenska aktörers deltagande i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen har stärkts genom flera s.k. flaggskeppsprojekt inom strategin, där svenska aktörer bidragit med expertis och erfarenheter som efterfrågats på olika tematiska områden. Ökad medverkan i Östersjösamarbetet av icke-EU-länder, främst Ryssland och Vitryssland, har möjliggjorts genom stöd för tredjelandssamverkan i 11 pågående projekt. Satsningar för att bidra till mer inkluderande samhällen och ökat förtroende mellan människor har gjorts bl.a. genom ambassaderna i de baltiska länderna, som fått stöd för insatser med fokus på exempelvis ryskspråkiga grupper.

Målområde 2. Ökad integration mellan EU:s medlemsstater och länderna inom EU:s Östliga partnerskap samt Ryssland

SI har genom olika plattformar för dialog och nätverksbyggande arbetat för ökat förtroende och utbyte mellan unga, förändringsaktörer, beslutsfattare och offentlig sektor i regionen. Fokus har varit på mänskliga rättigheter, jämställdhet och yttrandefrihet. Besöks- och ledarskapsprogram har genomförts för unga tjänstemän, akademiker, representanter för civilsamhälle och privata sektorn om bl.a. hållbar förvaltning och Agenda 2030. Akademiskt och kulturellt samarbete har även möjliggjorts genom utökad alumnverksamhet samt projektstöd inom programmet Creative Force. Jämställdhet har varit en integrerad prioritering i samtliga insatser och inte minst för unga kvinnliga förändringsaktörer.

Ryssland

Regeringen beslutade i april 2014 om en resultatstrategi för demokrati-, mänskliga rättigheter- och miljöstöd till Ryssland för perioden 2014–2018. Målen med strategin är 1) att stödja demokratisk utveckling samt ökad respekt för mänskliga rättigheter och 2) att bidra till en förbättrad miljö i Östersjön och nordvästra Ryssland.

Utvecklingen på områdena demokrati och mänskliga rättigheter i Ryssland har fortsatt att gå i en negativ riktning under 2017. Den negativa trenden har föranlett en omprioritering av insatser för demokrati och mänskliga rättigheter.

Mål 1. Demokrati och mänskliga rättigheter

Sverige har under 2017 prioriterat arbetet för att stärka kapaciteten hos förändringsaktörer i Ryssland, genom ett brett stöd till civilsamhällesorganisationer. Stöd har givits till organisationer baserade både i och utanför Ryssland för att utveckla deras kapacitet att driva frågor inom demokrati och mänskliga rättigheter. Det svenska stödet har även syftat till att bygga upp nätverk och stärka koordinationen mellan civilsamhällesorganisationer som är verksamma i Ryssland, något som varit viktigt mot bakgrund av det minskande utrymme som civilsamhället har att verka inom.

För att uppnå delmålet att kvinnor och män i högre utsträckning har samma makt att forma samhället och sina liv, lämnar Sverige sedan flera år stöd till samarbete mellan svenska och ryska organisationer som arbetar för jämställdhet och mot könsbaserat våld. Ett resultat är att ett kunnigt och efterfrågat nätverk har byggts upp i Ryssland. Organisationerna ger bl.a. stöd till våldsutsatta kvinnor och till psykologiskt arbete med manliga förövare.

Mål 2. Förbättrad miljö och minskad klimatpåverkan i Östersjöområdet

Sverige har delfinansierat två reningsverk i Kaliningrad och Leningradregionen, som invigdes 2017. De nya reningsverken beräknas minska utsläppen i Östersjön med 37 ton fosfor och 276 ton kväve per år.

Särskild satsning

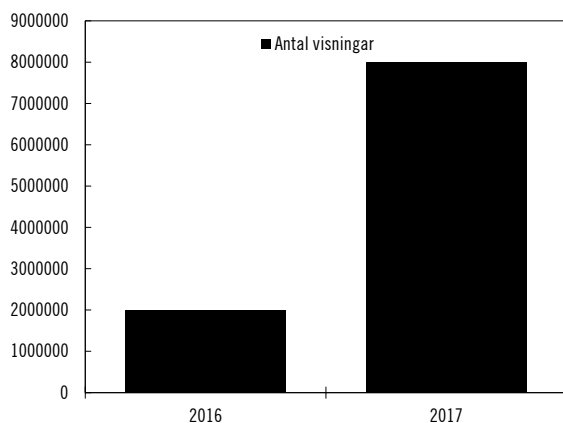
Under 2017 anslog regeringen ytterligare medel till anslaget 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen för en särskild satsning på yttrandefrihet, cybersäkerhet, kontakter med det

civila samhället och motverkan av desinformation. Denna satsning har syftat till ökad motståndskraft hos aktörer i det civila samhället, i synnerhet medier, mot yttre påverkan. Till exempel har stipendier lämnats till kurser i grävande journalistik och media management på SSE Riga och till projekt vid Linnéuniversitetet (Medieinstitutet Fojo) för stärkt kapacitet och motståndskraft för oberoende mediaaktörer.

Allmänhetens tillgång till information har stärkts genom kommunikationsplattformen sweden.ru, som sedan den startades 2016 nått en bred publik framför allt i Ryssland. Webbplatsen har besökts av över 300 000 unika användare 2017 och tillhörande sociala mediekanaler har sammanlagt ca 100 000 följare med en beräknad räckvidd på 1 miljon användare per månad.

Samproduktioner med aktörer i regionen är central till exempel inom feminism och arbetet för hbtq-personers rättigheter. Ett exempel är samarbetet med kanalen Meduza.io som har nått ut till 500 000 användare. Den sammanlagda räckvidden för externa samarbeten är ca 8 miljoner visningar 2017.

Diagram 2.3 Totalt antal visningar för artiklar etc. som producerats av sweden.ru i samverkan med externa aktörer

Källa: Svenska institutet.

Regionalt samarbete

Sverige leder arbetet i fem regionala samarbetsformat: Dels som ordförandeland i Barentsrådet (2017–2019), Östersjöstaternas råd (2017–2018) och Nordiska ministerrådet (2018), dels som ansvarig för samordningen av de nordiska och nordisk-baltiska utrikespolitiska samarbetsformaten N5 och NB8 (2018). Det övergripande målet med vår verksamhet i dessa

organisationer är att bidra till dialog och samverkan, vilket ökar samarbetet och därmed säkerheten i Östersjöregionen.

Inom Östersjöstaternas råd (CBSS) bidrog Sverige under 2017 till arbetet med att förbättra samarbetet och samordningen av aktiviteter inom CBSS, motsvarande verksamhet inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen och i andra regionala samarbetsorgan. Bland annat har Sverige arbetat för att frågor som gäller jämställdhet, människohandel och utsatta barn fått en starkare framtoning. Arbetet med att verkställa den regionala handlingsplan för genomförandet av hela Agenda 2030 som togs fram på svenskt initiativ och som antogs av CBSS i juni 2017 har inletts. Under det svenska ordförandeskapet i Barentsrådet (Barents Euro-Arctic Council) 2017–2019 har Sverige drivit en agenda för hållbar utveckling, respekt för mänskliga rättigheter och jämställdhet. Fokus har varit på utveckling av mellanfolkliga kontakter, med särskild inriktning på ungdomar samt fortsatt arbete med särskilt förorenade områden, genom åtgärdsbefrämjande och stödjande aktiviteter inom ramen för ordförandeskapet i miljöarbetsgruppen Working Group Environment.

Utgångspunkten för svensk Arktispolitik under 2017 har varit Sveriges strategi för den arktiska regionen från 2011 samt den förstärkta miljöstrategin från januari 2016. Huvudprioriteringarna har varit att Arktis förblir ett säkerhetspolitiskt lågspänningsområde, ett ökat skydd av biologisk mångfald och ekosystem på land och till havs, ett förstärkt klimatarbete samt ett långsiktigt hållbart resursutnyttjande. Inom Arktiska rådet har Sverige bland annat deltagit i att utveckla havsmiljösamarbetet, initierat ett våtmarksprojekt och fortsatt driva frågor om ökad resiliens och anpassning i Arktis.

Nordiskt samarbete

Under utgiftsområde 5 främjar Sverige nordiskt samarbete via två anslag (1:1 Avgifter till internationella organisationer och 1:3 Nordiskt samarbete). Merparten av medlen avser medlemsavgiften till Nordiska ministerrådet (anslag 1:1), där Sveriges bidrag 2017 uppgick till 31,4 procent av organisationens samlade budget. Nordiskt samarbete främjas även genom anslag 1:3 som under 2017 har använts för att stärka

Sveriges genomslag och position i det regionala samarbetet, framför allt via stöd till ett flertal civilsamhällesorganisationer och gränsregionala informationstjänster.

För en heltäckande redogörelse över de resultat som har uppnåtts inom det nordiska samarbetet under 2017 hänvisas till regeringens skrivelse om nordiskt samarbete (2017/18:90).

Det nordiska regeringssamarbetet styrs av en gemensamt antagen vision om ett gränslöst, innovativt, synligt och utåtriktat Norden. Nedan följer ett urval av resultat som uppnåtts under 2017 inom ramen för den gemensamma visionen.

Gränslöst Norden: Gränshinderrådet, som är de nordiska regeringarnas organ för att undanröja hinder för rörligheten över gränserna, har under 2017 löst ytterligare sex hinder samt fått ett nytt och mer ambitiöst mandat för 2018–2021. Den svenska regeringen har liksom tidigare år givit ekonomiskt bidrag till flertalet nordiska informationstjänster som syftar till att vägleda pendlare och företag som verkar över gränserna.

Innovativt Norden: Ett nordiskt ad hoc-ministerråd för digitaliseringsfrågor inrättades 2017 tillsammans med de baltiska länderna och samarbetet kring ömsesidigt erkännande av e-legitimationer och gränsöverskridande e-förvaltning har accelererats. I samband med öppnandet av FN:s generalförsamling 2017 invigdes Nordic Innovation House i New York.

Synligt Norden: Under hela 2017 genomfördes den troligtvis största nordiska kultur- och profileringsatsningen någonsin på ett av Europas största kulturcenter, Southbank Centre i London.

Utåtriktat Norden: Under 2017 genomfördes flertalet internationella insatser, bl.a. Nordic Food Day under FN:s klimattoppmöte COP23 i Bonn, samt lansering av Nordic Gender Effect at Work tillsammans med UN Women vid FN:s högnivåvecka i New York.

Jämställdhet i arbetslivet har varit en prioriterad fråga även för samarbetet inom Norden, med särskilt fokus på utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden.

Under året slutfördes ett omfattande institutionellt reformarbete som Sverige initierade, Nytt Norden 2.0.

Sammantaget har Nordiska ministerrådets verksamhet under året resulterat i färre hinder för rörligheten över gränserna inom Norden.

Sverigefrämjande och Svenska institutet

Insatserna för information om Sverige i utlandet genomförs av utlandsmyndigheterna med finansiering från anslaget 1:10 Information om Sverige i utlandet samt av SI, vars främjandeverksamhet huvudsakligen finansieras från anslag 1:9 Svenska institutet. Detta avsnitt behandlar även verksamhet utförd av Svenska institutet som finansieras under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, 16 Utbildning och universitetsforskning, 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid samt utgiftsområde 24 Näringsliv avsnitt 4 Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande.

Det långsiktiga Sverigefrämjandet syftar till att stärka förutsättningarna för internationell samverkan. Arbetet med Sverigefrämjande genomförs av de svenska utlandsmyndigheterna och av Svenska institutet. Målen för insatserna för information om Sverige i utlandet är att

1. öka omvärldens kunskap om och förtroende för Sverige,
2. skapa relationer och nätverk inom nyckelområden,
3. underlätta nya samarbeten, utbyten och handel med omvärlden.

Sverigefrämjandet ger också förutsättningar för att regeringen når framgång inom andra områden, framför allt export-, investerings- och turismfrämjande samt innovationsfrämjande. Dessa insatser redovisas under utgiftsområde 24 Näringsliv.

En indikator för effekterna av Sverigefrämjande insatser är oberoende bedömningar av Sveriges varumärke. Enligt Nation Brands Index – ett av flera index som mäter länders varumärken – ligger Sverige sedan 2014 på plats 10 av de 50 länder som mäts, se tabell 2.7.

Tabell 2.7 Nation Brands Index

Land	2017	2016	2015	2014
Tyskland	1	2	2	1
Frankrike	2	5	4	4
Storbritannien	3	3	3	3
Kanada	4	4	5	5
Japan	4	7	6	6
USA	6	1	1	2
Italien	7	6	7	7
Schweiz	8	8	8	8
Australien	9	9	9	9
Sverige	10	10	10	10

Källa: Nation Brands Index

Regeringskansliet har under 2017 sammanfört utlandsmyndigheterna i regionala främjarmöten, där även Svenska institutet och Business Sweden deltagit. Mötena har syftat till att utveckla främjandearbetet och att förbättra förutsättningarna för synergier. En enhetlig plattform – Portalen för offentlig diplomati och Sverigefrämjande – har tagits fram för att effektivisera utlandsmyndigheternas Sverigefrämjande arbete.

De lokala samarbetskretsarna kallade Team Sweden har fortsatt arbeta för ökade synergier mellan Sverigefrämjande och handels- och investeringsfrämjande insatser. Lokala Team Sweden-grupper finns nu i 70 länder.

Svenska institutets utbud av s.k. toolkits, digitalt kommunikationsmaterial som kan anpassas efter behov, oftast bestående av en utställning och faktamaterial kring en viss fråga och som utlandsmyndigheterna kan använda i sitt Sverigefrämjande arbete, har ökat med ytterligare fem stycken under 2017, och uppgick vid årets slut till 35 stycken.

Sveriges utsända kulturråd har under året arbetat allt mer integrerat i nära samarbete med andra främjandeaktörer. Kulturområdet är en del i att synliggöra Sverige i utlandet.

Under 2017 har SI genomfört sju särskilda studier för att fördjupa kunskapen om hur Sverige och de frågor Sverige ser som viktiga betraktas globalt. Geografiska studier av Sverige bilden har genomförts i bl.a. USA och Kanada samt i tre länder i Östersjöregionen. Studierna indikerar att bilden av Sverige bland samtliga länder är överlag

positiv, och att Sverige fortsatt förknippas med frågor som stark välfärd och ekonomi, mänskliga rättigheter, innovation samt utbildnings- och hållbarhetsfrågor. På senare år har en ny tematik om Sverige kopplat till frågor om migration, flyktingmottagande och integration kommit att lyftas, framför allt i sociala medier.

Sveriges sju officiella webbplatser kommunicerar på engelska, kinesiska, arabiska och ryska. Sociala mediekkanaler kopplade till den officiella webbplatsen Sweden.se har fått ett ökat antal följare, t.ex. har Facebook-kanalen ökat med 57 procent, och twitterkontot @sweden fick 25 procent fler följare under 2017. Den största ökningen skedde i samband med rapporteringen kring president Trumps uttalande om "Last night in Sweden". Hanteringen av twitterkontot utsattes för kritik i samband med att ett stort antal konton blockerades i maj, vilket bl.a. ledde till JO-anmälningar av myndigheten Svenska institutet. JO konstaterade att SI brustit i viktiga hänseenden, och myndigheten har därefter upprättat en åtgärdsplan för att hantera de brister som uppdagats.

SI:s och utlandsmyndigheternas verksamhet med att attrahera studenter till svenska universitet och högskolor syftar till att bidra till målet att skapa relationer och nätverk. En särskild satsning har även genomförts för att vidmakthålla relationerna med personer som studerat i Sverige, s.k. alumner. Dessa personer är potentiella Sverigeambassadörer och dörröppnare, för att förmedla kunskap om Sverige och kunna bli samarbetspartners inom olika områden.

Svenska institutets stipendieprogram hade under 2017 det högsta söktrycket någonsin med över 15 000 sökande, och totalt beviljades 577 stipendier under året, 298 kvinnor och 279 män, inklusive ett mindre antal stipendier (24 stycken) finansierade under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. En utvärdering gjordes av det största stipendieprogrammet SI Study Scholarships, vilken visade att verksamheten kan utvecklas vidare för att tydliggöra sambandet mellan effekter på individ- respektive samhällsnivå.

En översikt över antal sökande till och beviljade stipendier under utgiftsområde 5 Internationell samverkan och 7 Internationellt bistånd redovisas i tabell 2.8.

Tabell 2.8 Svenska institutets stipendier

Stipendieprogram	Antal sökande						Antal beviljade					
	2015		2016		2017		2015		2016		2017	
År	Kvin.	Män	Kvin.	Män	Kvin.	Män	Kvin.	Män	Kvin.	Män	Kvin.	Män
Visby Programme	470	256	465	263	424	278	86	39	64	39	90	46
North2North	15	3	17	4	17	11	7	1	8	1	8	1
SI Study Scholarships*	64	161	3537	8661	4696	9399	12	15	163	264	164	210
Sw-Turkish Schol. Progr	122	109	181	177	192	165	6	7	11	10	17	13
SI Schol. for W Balkans**	178	109	212	110	8	2	9	7	16	6	3	1
Totalt	849	638	4412	9215	5337	9855	120	69	262	320	282	271

*Bara ett fåtal stipendier delades ut inom programmet 2015 på grund av minskade anslag till följd av kostnader för mottagande av asylsökande

** Från 2017 inordnas mastersstudenterna inom detta program i SI Study Scholarships.

Källa: Svenska institutet

Även SI:s ledarskapsprogram inom Östersjösamarbetet har bäring på alla tre målen för Sverigefrämjandet. Programmen förmedlar kunskaper och färdigheter för stärkt ledarskap med utgångspunkt i svenska utrikespolitiska profilfrågor. I tabell 2.9 redovisas antal deltagare och könsfördelning i SI:s olika ledarskapsprogram. Det totala antalet deltagare i programmen har ökat från 284 år 2016 till 411 år 2017.

Tabell 2.9 SI:s ledarskapsprogram

2017			
Antal deltagare, könsfördelning	Kvin-nor	Män	Totalt
Baltic Leadership Programme	70	60	130
SIMP Norra Europa*	16	14	30
Summer Academy for Young Professionals	73	23	96
SIMP Asien*	17	13	30
SIMP Afrika*	9	12	21
Young Leaders Visitor pr	15	12	27
Young Connectors of the Future	15	15	30
She Entrepreneurs	27	-	27
TOTALT	257	154	411

*Swedish Institute Management Programme

Källa: Svenska institutet

Utvärderingar av ledarskapsprogrammen visar att deltagarna i hög utsträckning tillgodogjort sig ny kunskap, metoder och verktyg inom de angivna målen. SI har under 2017 gett bidrag till svenskundervisning vid 229 universitet i 38 länder, vilket motsvarar samma nivå som under 2016. Genom Svenska institutets årliga diplomeringsceremoni respektive nomineringsceremonin Global Swede har utländska studenter i Sverige som också agerar Sverigeambassadörer uppmärksammats.

Regeringen har även delat ut Musikexportpriset, och regeringens pris för kulturella och kreativa näringar, vilka uppmärksammat betydelsen av de kulturella och kreativa näringarna både för svensk export och för Sverige bilden.

Sverige som kunskapsnation främjas även genom utsända innovations- och forskningsråd på de svenska ambassaderna i Brasilia, New Delhi, Tokyo, Seoul, Peking och Washington D.C. De har i uppgift att långsiktigt och strategiskt främja svensk innovation, forskning och högre utbildning och underlätta internationella samarbeten mellan olika aktörer (se utgiftsområde 24 Näringsliv avsnitt 3 och 4).

Konsulär verksamhet

Den författningsstyrda konsulära verksamheten är en huvuduppgift för utrikesförvaltningen. Svenska medborgare och personer med hemvist i Sverige har under året fått råd och stöd av UD och utlandsmyndigheterna när de råkat i svårigheter utomlands eller befunnit sig i krisdrabbade områden. Antalet konsulära ärenden är fortsatt omfattande.

En beredskap och organisation ska även finnas för att vid en kris eller katastrof utomlands kunna bistå drabbade svenska medborgare och den personkrets som framgår av lagen (2010:813) om konsulära katastrofinsatser. Utrikesförvaltningens förmåga att hantera konsulära kriser stärks genom att det varje år genomförs krishanteringsövningar. Under 2017 genomförde 13 utlandsmyndigheter krishanteringsövningar (Madrid, Lissabon, Skopje, Belgrad, Bogota, Aten, New York, Washington, Istanbul/Ankara, Seoul, Jerusalem, Tel Aviv och Berlin). Formatet för övningsverksamheten har också utvecklats

och gjorts mer flexibelt och anpassningsbart för att öka kvaliteten i utbildningen.

Löpande utveckling av UD:s reseinformation har syftat till att svenska resenärer ska få tydligare, snabbare och mera samstämmiga råd om hur man kan undvika att hamna i en konsulär krissituation samt hur man ska agera när man drabbas. Antalet personer som tar del av UD:s reseinformation är betydligt högre i samband med att en kris inträffar, vilket bl.a. visades i besöksstatistiken under orkanerna i Karibien hösten 2017.

För att utveckla den konsulära beredskapen har UD:s s.k. förstärkningsresurser stärkts under året, både genom nyrekrytering och vidareutbildning. UD:s förstärkningsresurser består av personal från bl.a. UD, övriga Regeringskansliet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Socialstyrelsen och Polisen som snabbt kan bistå UD:s konsulära enhet och utlandsmyndigheterna vid en konsulär kris. En översyn av förstärkningsresursernas mandat och verksamhetsformer har också genomförts, vilket har lett till att den samlade konsulära beredskapen nu är mer flexibel, både i termer av storlek och inriktning. I och med det kan förstärkningsresurserna vid behov användas även för mindre och medelstora kriser samt i situationer där specifik kompetens efterfrågas.

2.6 Budgetförslag

2.6.1 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tabell 2.10 Anslagsutveckling 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

År	Slagslag	Utfall	Anslags-sparande	Utfall
2017	Utfall	1 377 970		146 975
2018	Anslag	1 328 554 ¹	Utgifts-prognos	1 195 414
2019	Förslag	1 679 554		
2020	Beräknat	1 328 554		
2021	Beräknat	1 328 554		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för avgifterna avseende Sveriges medlemskap i internationella organisationer, främst Förenta nationerna (FN), Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nordiska ministerrådet och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

Kompletterande information

Belastningen på anslaget påverkas såväl av valutafluktuationer som av antalet freds- och säkerhetsfrämjande insatser.

Regeringens överväganden

För att Sverige ska kunna fullfölja sina betalningsförpliktelser till internationella organisationer föreslås att anslaget ökas med 351 000 000 kronor 2019.

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.11 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	1 328 554	1 328 554	1 328 554
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	351 000		
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 679 554	1 328 554	1 328 554

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 1 679 554 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 1 328 554 000 kronor respektive 1 328 554 000 kronor.

2.6.2 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tabell 2.12 Anslagsutveckling 1:2 Freds och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tusental kronor

År	Slagslag	Utfall	Anslags-sparande	Utfall
2017	Utfall	139 100		14 771
2018	Anslag	192 276 ¹	Utgifts-prognos	187 216
2019	Förslag	193 151		
2020	Beräknat	195 077 ²		
2021	Beräknat	186 632 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 193 150 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 183 013 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för att främja fred och säkerhet, förebygga konflikter, genomföra sanktioner och humanitär verksamhet samt främja respekten för folkrätten och de mänskliga rättigheterna. Det får ske genom stöd till projekt, seminarier, konferenser, utbildnings- och forskningsinsatser och andra särskilda insatser, samt som statsbidrag till mellanstatliga eller enskilda organisationer och institutioner.

Anslaget får även användas för utgifter för att ställa svensk personal till förfogande för fredsfrämjande-, säkerhetsfrämjande- och

konfliktförebyggande verksamhet inom ramen för Förenta nationerna (FN), Europeiska unionen (EU), Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nato/PFF eller andra mellanstatliga eller enskilda organisationer.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 50 miljoner kronor 2020–2021.

eller enskilda organisationer och institutioner. Regeringen behöver i vissa fall ingå fleråriga ekonomiska åtaganden i förhållande till organisationer som får årligen återkommande strategiska stöd. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 50 000 000 kronor 2020 och 2021.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för statsbidrag till mellanstatliga

Tabell 2.13 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:2 Freds och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021
Ingående åtaganden	0	0	25 000		
Nya åtaganden	0	25 000	45 000		
Infriade åtaganden	0	0	-20 000	-25 000	-25 000
Utestående åtaganden	0	25 000	50 000		
Erhållet/föreslaget bemyndigande	0	50 000	50 000		

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.14 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	192 276	192 276	192 276
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	875	2 801	4 695
Beslut			-10 339
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	193 151	195 077	186 632

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

Regeringen föreslår att 193 151 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 195 077 000 kronor respektive 186 632 000 kronor.

2.6.3 1:3 Nordiskt samarbete

Tabell 2.15 1:3 Nordiskt samarbete

Tusental kronor

			Anslags- sparande	
2017	Utfall	13 236		359
2018	Anslag	45 595 ¹	Utgifts- prognos	45 047
2019	Förslag	15 595		
2020	Beräknat	13 595		
2021	Beräknat	13 595		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för nordiskt bilateralt och multilateralt samarbete. Anslaget får också användas för utgifter för statsbidrag till Svenska Föreningen Norden. Anslaget får även användas för utgifter för insatser för att främja samarbetsprojekt i Norden, särskilt projekt med

specifikt gränsregional prägel samt till samarbetsprojekt företrädesvis i närområdet.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tidigare beräknade minskningen av anslaget med 2 000 000 kronor för det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet samt de informella nordiska och nordisk-baltiska utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetena under 2018 inte genomförs utan medel föreslås tillföras även 2019. Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.16 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:3 Nordiskt samarbete

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	15 595	15 595	15 595
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut		-2 000	-2 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	15 595	13 595	13 595

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 15 595 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Nordiskt samarbete* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 13 595 000 kronor respektive 13 595 000 kronor.

2.6.4 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tabell 2.17 Anslagsutveckling 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tusental kronor

2017	Utfall	3 329	Anslags-sparande	497
2018	Anslag	13 826 ¹	Utgifts-prognos	10 670
2019	Förslag	13 826		
2020	Beräknat	13 826		
2021	Beräknat	13 826		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter:

- enligt lagen (2003:491) om konsulärt ekonomiskt bistånd,
- för konsulära insatser vid en kris eller en katastrof utomlands enligt lagen (2010:813) om konsulära katastrofinsatser eller liknande händelser,
- för höjd beredskap och initiala åtgärder vid en konsulär kris,
- för insatser för bortförda och kvarhållna barn i utlandet samt utgifter för resor och andra utgifter som har till syfte att främja rätten till umgänge mellan barn och föräldrar,
- i samband med rättegång inför internationell domstol eller liknande organ där svenska staten är part eller deltar på annat liknande sätt,
- för särskilda informationsinsatser riktade till utlandsresenärer,
- för ersättning enligt sjöförklarings-kungörelsen (1967:294) till person som enligt sjölagen (1994:1009) tillsammans med svensk utlandsmyndighet deltar vid sjöförklaring och enligt sjöförklarings-kungörelsen till annan än befälhavaren och medlem av besättningen för inställelse till förhör vid sjöförklaring inför svensk utlandsmyndighet,
- för informations- och utbildningsinsatser för myndigheter som verkar inom familjekonfliktområdet med fokus på frågor om barn- och tvångsäktenskap samt för statsbidrag till enskilda organisationer som är verksamma i dessa frågor,
- för specifika tidsbegränsade insatser i enskilda konsulära ärenden avseende barn- och tvångsäktenskap.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.18 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	13 826	13 826	13 826
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	13 826	13 826	13 826

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 13 826 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 13 826 000 kronor respektive 13 826 000 kronor.

2.6.5 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tabell 2.19 Anslagsutveckling 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tusental kronor

2017	Utfall	34 177	Anslags-sparande	-779
2018	Anslag	43 432 ¹	Utgifts-prognos	42 141
2019	Förslag	43 844		
2020	Beräknat	44 447 ²		
2021	Beräknat	44 974 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 43 844 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 43 844 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Inspektionen för strategiska produkter (ISP) förvaltningsutgifter.

Kompletterande information

ISP är förvaltningsmyndighet för ärenden och tillsyn enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel

och lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd, om inte någon annan myndighet har detta till uppgift. Inspektionen är därtill nationell myndighet med de uppgifter som följer av lagen (1994:118) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen och förordningen (1997:121) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen m.m.

Inspektionen ska också fullgöra de uppgifter som myndigheten tilldelas enligt sådana förordningar om ekonomiska sanktioner som beslutas av Europeiska gemenskapen, enligt beslut som regeringen meddelar med anledning av sådana förordningar eller enligt föreskrifter som regeringen beslutar med stöd av lagen (1996:95) om vissa internationella sanktioner. Inspektionen prövar även frågor om tillstånd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2012 av den 14 mars 2012 om genomförande av artikel 10 i FN:s protokoll om olaglig tillverkning av och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammunition, bifogat till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (FN:s protokoll om skjutvapen), och om införande av exporttillstånd, import- och transiteringsåtgärder för skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition och utför de uppgifter som följer därmed.

Regeringens överväganden

Vissa delar av inspektionens verksamhetskostnader ska inte täckas av avgifter. Det gäller internationell verksamhet som inte är kopplad till tillstånds- och tillsynsarbetet, inklusive exportkontrollstöd utomlands, samt den verksamhet som inspektionen bedriver som endast behörig myndighet för genomförandet av vissa internationella sanktioner.

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.20 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	43 432	43 432	43 432
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	412	1 015	1 542
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	43 844	44 447	44 974

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

Regeringen föreslår att 43 844 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Inspektionen för strategiska produkter* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 44 447 000 kronor respektive 44 974 000 kronor.

2.6.6 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning

Tabell 2.21 Anslagsutveckling 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke spridning

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2017	Utfall	44 570		788
2018	Anslag	54 358 ¹	Utgifts-prognos	53 705
2019	Förslag	54 358		
2020	Beräknat	54 358		
2021	Beräknat	49 858		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning, däribland relevant verksamhet vid Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och Utrikespolitiska institutet (UI) och statsbidrag till projekt som svenska och utländska organisationer och institut genomför på området.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.22 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke spridning

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	54 358	54 358	54 358
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			-4 500
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	54 358	54 358	49 858

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 54 358 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 54 358 000 kronor respektive 49 858 000 kronor.

2.6.7 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut

Tabell 2.23 Anslagsutveckling 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande	Utgifter
2017	Utfall	25 402	Anslags-sparande	
2018	Anslag	28 402 ¹	Utgifts-prognos	28 402
2019	Förslag	28 402		
2020	Beräknat	28 402		
2021	Beräknat	28 402		

¹ Inklusiva beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till stiftelsen Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) för vetenskaplig forskning i konfliktfrågor samt frågor rörande internationellt samarbete för fred och säkerhet i enlighet med stiftelsens stadgar.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.24 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	28 402	28 402	28 402
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	28 402	28 402	28 402

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 28 402 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 28 402 000 kronor respektive 28 402 000 kronor.

2.6.8 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tabell 2.25 Anslagsutveckling 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande	Utgifter
2017	Utfall	16 675	Anslags-sparande	
2018	Anslag	19 175 ¹	Utgifts-prognos	19 175
2019	Förslag	19 175		
2020	Beräknat	19 175		
2021	Beräknat	19 175		

¹ Inklusiva beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till Utrikespolitiska institutet.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.26 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	19 175	19 175	19 175
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	19 175	19 175	19 175

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 19 175 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Bidrag till Utrikespolitiska institutet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 19 175 000 kronor respektive 19 175 000 kronor.

2.6.9 1:9 Svenska institutet

Tabell 2.27 Anslagsutveckling 1:9 Svenska institutet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2017	120 187		-1 077
2018	Anslag 123 724 ¹		121 175
2019	Förslag 124 682		
2020	Beräknat 126 301 ²		
2021	Beräknat 125 683 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 124 657 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 122 683 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Svenska institutets förvaltningsutgifter. Anslaget används även för Svenska institutets Sverigefrämjande uppgifter.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.28 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:9 Svenska institutet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	123 724	123 724	123 724
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	974	2 619	4 024
Beslut	-16	-42	-2 065
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	124 682	126 301	125 683

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

Regeringen föreslår att 124 682 000 kronor anvisas under anslaget 1:9 *Svenska institutet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 126 301 000 kronor respektive 125 683 000 kronor.

2.6.10 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tabell 2.29 Anslagsutveckling 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2017	14 951		524
2018	Anslag 15 475 ¹		15 289
2019	Förslag 15 475		
2020	Beräknat 15 475		
2021	Beräknat 15 475		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för information om Sverige i utlandet samt för det allmänna Sverigefrämjandet.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.30 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	15 475	15 475	15 475
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	15 475	15 475	15 475

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 15 475 000 kronor anvisas under anslaget 1:10 *Information om Sverige i utlandet* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 15 475 000 kronor respektive 15 475 000 kronor.

2.6.11 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tabell 2.31 Anslagsutveckling 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor

			Anslags-sparande	
2017	Utfall	163 764		10 450
2018	Anslag	174 215 ¹	Utgifts-prognos	172 124
2019	Förslag	174 215		
2020	Beräknat	174 215		
2021	Beräknat	164 215		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för samarbete, samverkan och integration inom

Tabell 2.32 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022–2027
Ingående åtaganden	159 494	121 381	140 811			
Nya åtaganden	53 999	108 801	98 661			
Infriade åtaganden	-92 112	-89 371	-93 972	-68 140	-39 899	-37 461
Utestående åtaganden	121 381	140 811	145 500			
Erhållet/förslaget bemyndigande	213 500	213 500	145 500			

Östersjöregionen. Anslaget får vidare användas för utgifter för insatser som rör Ryssland avseende miljö samt mänskliga rättigheter och demokrati, Svenska institutets Östersjösamarbete samt insatser i eller i nära anslutning till Östersjöområdet bl.a. inom ramen för Östersjöstaternas råd, Nordliga dimensionen, Arktiska rådet och Barentsrådet. Anslaget får även användas för räntesubvention, inklusive administrativa kostnader, avseende bilateralt lån till Ukraina.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 145 000 000 kronor 2020–2027.

Skälen för regeringens förslag: Sida, Svenska institutet och Regeringskansliet behöver besluta om bidrag i form av fleråriga stipendier, långsiktiga insatser på miljöområdet samt insatser inom mänskliga rättigheter och demokrati. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 145 500 000 kronor 2020–2027.

Regeringens överväganden

Sverige har erbjudit Ukraina ett bilateralt lån om 100 miljoner US-dollar. En mindre del av lånets räntesubvention, inklusive administrativa kostnader, kommer att finansieras från utgiftsområde 5.

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.33 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	174 215	174 215	174 215
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			-10 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	174 215	174 215	164 215

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 174 215 000 kronor anvisas under anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 174 215 000 kronor respektive 164 215 000 kronor.